

JALGRATTURI KOOLITUSE TÖÖPLAAN

Kool ja õppeaasta: Valga Priimetsa kool
2023/2024

Koolitaja(d):

Tundide arv: 32 ak. t (24 ak.t.teooria+6.ak.t.sõiduõpe+1ak.t.teooriaeksam+1ak.t.sõidueksam)

Tund Kuupäev	Teema	Tegevused/ märkused	Õpiväljundid
1.-2. 4.-8.03 2 ak. t	Sissejuhatav praktiline tund õues Põhimõisted liikluses. Ohutu koolitee. - Liikluse vaatlemine kooli ümbruses. - Ohtlikud kohad kooliümbruses (halb nähtavus heki/puu tõttu, maastik, erinevad teekatted jm). - Tähelepanu pööramine ilmastikule (sademed, tuule tugevus, temperatuur, kuidas olusid arvestades käitun). Liikluskeskkond - Liikluses suhtlemine (pilkkontakt). - Liiklusviisakus ja üksteisega arvestamine. - Keskkonnasõbralik liiklemine. Enda nähtavaks tegemine ja sõit pimedal ajal	Õppekäik kooliümbruses – erinevatel suundadel. Paiknemine teel jalakäijana/ratturina, erinevad liiklusmärgid ja teekattemärgised, teeületuse ABC. <u>Jalgratturi tööraamat</u> lk 1- 4 liikluskeskkond, suhtlemine ja ohutum koolitee. <u>Jalgratturi tööraamat</u> lk 74- 75	Õpilane tunneb oma kooliümbrust ja mõistab miks on oluline liikluskeskkonda jälgida ja oskab märgata võimalikke ohtlikke kohti ja olukordi. Õpilane väärtustab viisakust liikluskeskkonnas (teiste liiklejatega arvestamine jalakäijana, liikluse „tere“ - pilkkontakt ja tänamine). Õpilane oskab end nii jalakäija kui jalgratturina nii päeval kui ka pimedal ajal nähtavaks teha ning mõistab ohtusid.

3. 11.-15-03 1 ak. t	Korras jalgratas ja jalgratturikiiver - Jalgratta ehitus ja suurus, lisavarustus. - Jalgratturi riietus sh jalanõude valik. - Jalgratta parkimine ja lukustamine. - Jalgratturi turvavarustus - kiiver.	Jalgratturi tööraamat lk 14-16 https://www.liikluskasvatus.ee/et/lapsele-ja-noorele/1/jalgrattur/kiiver Jalgratturi õppevideo: ratta valimine ja hooldamine kiivri valimine	Õpilane teab, millised on liiklemiseks korras jalgrattale esitatavad nõuded. Õpilane teab nimetada hea kiivri omadusi ja õiget kandmisviisi. Õpilane oskab oma kiivrit hoida kukkumise eest ja hoiustab seda kohas, kus seda liigne päike ei kahjusta.
----------------------------	---	---	--

4.-5. 18.-22.03 2 ak t	Mõisted - Liiklejatega seotud mõisted. - Sõidukitega seotud mõisted. - Teedega seotud mõisted. - Liikluskorraldusvahenditega seotud mõisted. - Tee ületamisega seotud mõisted. Liiklusreeglitega seotud mõisted. Jalgratturi märguanded - Parem- ja vasakuunamärguanded. - Takistusest überpõige.	„Jalgratturi tööraamat“ lk 5-13 https://www.liikluskasvatus.ee/et/lapsele-ja-noorele/1/jalgrattur/liiklusreeglid/pohimoisted Jalgratturi tööraamatu peatükkide mapi harjutused: 2. “Mõisted”. Jalgratturi tööraamat lk 17-18	Õpilane teab ja oskab oma sõnadega selgitada liiklusega seotud põhimõisteid: - liiklejad; - sõidukid; - teed; - liikluskorraldusvahendid; - tee ületamine; - üldised liiklusreeglid Õpilane teab, et sõiduteel peab juht näitama suuna- ja peatumismärguandeid.
6.-7. 25.-29.03 2 ak. t	Asukoht teel ja jalakäijatega arvestamine - Jalakäija asukoht teel. - Jalgratturi asukoht teel. - Asukoht teel pöörde ajal. - Asukoht teel pöörde ajal ühesuunalise tee lõppedes. - Teiste liiklejatega arvestamine. - Jalakäijatele tee andmine.	Jalgratturi tööraamat lk 19-23 Parkiva sõiduautoga pimenurga katse (tegevus õues). Jalgratturi tööraamatu peatükkide mapi harjutused: 5. “Asukoht teel ja jalakäijatega arvestamine” kordamisküsimused. Jalgratturi tööraamat (lk 30- 31)	Õpilane teab, kuidas ratturina erinevatel teedel (või teesadel) sõites õigesti paikneda ning teiste ratturite ja jalakäijatega arvestavalt liigelda. Õpilane mõistab ohutu piki- ja külgsuuna hoidmise olulisust.

	Ühissõidukitega arvestamine • Peatuses jalakäijatega arvestamine. • Ühissõidukitele tee andmine. • Ühissõidukirajal liiklemine	Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 7. “Ühissõidukitega arvestamine” harjutused.	Õpilane teab, et asulas peab andma teed peatusest väljuvale ühissõidukijuhile ja oskab ühissõidukipeatustes jalakäijatega arvestada ning tunneb ühissõidukirajal liiklemise põhilisi reegleid.
--	---	---	--

8.-9.-10 1.-05.04 3. ak. t	Tee ületamine • Tee ületamine kõnniteel liikudes. • Tee ületamine jalgratta- ja jalgteel liikudes. • Tee ületamine reguleerimata ülekäigurajal. • Tee ületamine fooriga ülekäigurajal. • Tee ületus ja alarmsõidukile tee andmine. • Sõidutee ületamine ülekäigukoha kaudu. Raudtee ületamine ja ohutus	<u>Jalgratturi tööraamat</u> lk 31-36 Erinevad olukorrad teeületustest (fotod tööraamatust või ise tehtud fotod kooli lähedal asuvatest laste igapäeva koolitee situatsioonidest). Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 6. “Tee ületamine” harjutused.	Õpilane teab erinevate teeületuse kohtade puhul kehtivaid jalakäijate ja juhtide liiklusreegleid sh alarmsõidukitele teeandmise kohustust. Õpilane teab, et „Rong on alati peateel“ ja rongil on jalakäijate ja juhtide ees alati eesõigus.
11.-12. 8.-12.04 2.ak.t.	Sõidueesõigus • Vasakpöörde reegel. • Parempöörde reegel. • Sõidueesõigus õuealalt või parklast välja sõites.	<u>Jalgratturi tööraamat</u> lk 32-34 Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 8. “Sõidueesõigus” harjutused	Õpilane oskab oma sõnadega selgitada sõidueesõiguse mõistet ja tuua näiteid erinevate situatsioonide kohta sh eesõigus pöörete korral.

13.-14-15	Liiklusmärgid	Jalgratturi tööraamat lk 35-50	Õpilane teab ja oskab oma sõnadega selgitada põhilisi kuue liiklusmärkide rühma märkide tähendusi.
15.-19.04	- Liiklusmärkide keel- värvus, kuju ja piltkujutis. - Liiklusmärkide rühmad ja nende põhitunnused.	Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 9. “Liiklusmärgid” harjutused. Õppemäng „Tunne liiklusmärke“, „Liiklusmärkide komplekt“.	
3 ak. t			

16.-17.	Foorid	Jalgratturi tööraamat lk 52-55	Õpilane teab valgusfoori värvide tähendusi ja oskab oma sõnadega selgitada erinevate fooride tähendusi.
29.04.-3.05	- Fooride tähendused. - Erinevad olukorrad fooriga ristmikel.	Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 10. “Foorid” harjutused Situatsiooni läbimängimine. Õppekäik.	Õpilane teab, kuidas jalakäijad ja juhid reguleeritud ristmikul fooride järgi liiklema peavad.
2 ak. t			
18.-19.	Parema käe reegel.	Jalgratturi tööraamat lk 56- 57	Õpilane teab parema käe reeglit ja kuidas liigelda ringristmikul.
6.-10.05	Parema käe reegel parklas või õuealal. Vasak- või tagasipööre ja ümberpõige - Teeületus ja vasakpöörde vältimine tiheda liiklusega teedel. - Vasak- või tagasipööre tiheda liiklusega ristmikul. - Vasak- ja tagasipööret reguleerivad liiklusmärgid. - Sõidurajad ja suunad. - Tagasipöördekoht. - Ümberpõige.	Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 11. “Parema käe reegel” harjutused. Tööleht Liiklemine erinevatel ristmikel. Jalgratturi tööraamat lk 58- 61 Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 12. “Vasak- või tagasipööre ja ümberpõige” harjutused	Õpilane teab vasak- ja tagasipöörde reegleid ja märke. Õpilane teab, et sõiduteel tagasi-või vasakpöörde sooritamine ohtlik, oskab selgitada „miks“ on ohutum neid manöövreid vältida
2 ak. t			

20.-21-22	Reguleerija märguanded.	Jalgratturi tööraamat lk 62	Õpilane teab, kes on reguleerija, miks ta on vajalik ning tunneb reguleerija märguandeid.
13.-17.05	Ohtlikud olukorrad jalgratturi jaoks.	Jalgratturi tööraamat lk 76-79	
3. ak. t		Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 13. "Reguleerija märguanded" ja 17. "Ohtlikud olukorrad jalgratturi jaoks" harjutused. https://liiklusohutus.agamina.ee/360-teeuletus/ Jalgratturi õppevideo. Jalgratturi tööraamat lk 67- 73 https://liiklusohutus.agamina.ee/	Õpilane teab ja tunneb ära ohtlikud olukorrad liikluses ja oskab võimalikke ohuolukordi ette näha ning vältida.
	Sõitmine asulas ja asulavälisel teel. • Osutusmärgid asulas ja asulavälisel teel. • Asulas sõitmine. • Asulavälisel teel sõitmine. • Peatumine ja parkimine asulas ja asulavälisel teel.	Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 15. "Sõitmine asulas ja asulavälisel teel" harjutused	Õpilane teab asulas ja asulavälisel teel liiklemise erisusi. Õpilane teab, et asulas peab andma teed peatusest väljuvale ühissõidukijuhile ja oskab ühissõidukipeatustes jalakäijatega arvestada ning tunneb ühissõidukirajal liiklemise põhilisi reegleid.
23.-24.20.-22.05	Kordamistund (õpetaja poolt määratud teemale) (jalgratturi eksami lühike ülevaade).	„Jalgratturi tööraamat“ lk 81- 90	Õpilane tutvub sõidu harjutamise, teooriaeksami ja sõidueksami nõuetega.
2 ak. t		Jalgratturi õppevideo	Kordamine.
		Jalgratturi tööraamatu peatükkide harjutused: 18. "Sõidu harjutamine" harjutuste ülevaade.	Õpilane kasutab õpitud teadmisi enesekontrolliks ja kinnistab õpitud teooriat
		Õpilastele kodus harjutamiseks või klassi koos testid.	
25.23.05	Jalgratturi teooriaeksam	Aeg: kuni 30 min. Positiivne tulemus - 15st küsimusest peab korrektselt vastama vähemalt 13le.	Õpilane sooritab jalgratturi teooriaeksami positiivsele tulemusele.
1 ak. t			
26.-28.27.-31.05	2.-4. sõidutund Sõidu harjutamine platsil (3 ak t): • 2. kordame rattakontrolli, pidurdusharjutusi, suunamärguannete	Jalgratta korrasoleku ja rattakiivri kontroll (kiivri valem 2V1).	Õpilane oskab oma sõidukit vilunult valitseda sh ettenägelikult ja täpselt pidurdada ning peatuda, kindlal sõidujoonel püsida, õigesti

Sõit 3. ak. t	andmine ja ühe käega sõitmine, pikivahe hoidmine platsil, erinevad teekatted (kruus, muru, pinnastee). 3. sõiduvilumuse harjutamine, jalgrattamängud: kordame 1. sõidutunnis mängitut ja lisaks „Plaksumäng“, võimalusel „Ajalehepoiss“ (vt vahendeid). Lisaks õpperada, mis imiteerib reaalsel liiklust (vahendite olemasolul). 4. kolme sõidueksami I järgu platsiharjutuse harjutamine (vt ptk 18).	<u>Jalgrattamängud.</u> Jalgratturi õppevideo: sõitmine jalgratta- ja jalgteel Sõidu harjutamine koolu õues.	märguandeid anda, säilitada tasakaal erinevatel kiirustel ja teeoludes, sujuvalt pöördeid sooritada ja teiste õpilastega arvestavalt platsil liigelda.
29.-31. 3.-7.06 Sõit 3. ak. t	5.-6. sõidutund Sõidu harjutamine liikluses (3 ak t) 5. Grupis (max 5 last ja 2 saatjat) sõidu alustamine, liiklemine õueala teedel ja kõnni-või kergliiklusteedel: pikivahe hoidmine, õigeaegne märguande andmine, paiknemine teel, kiiruse valik jalakäija läheduses, ohutum teeületus, parempöörded, sõidu lõpetamine, parkimine (ka ratta lukustamine). 6. Grupis (max 5 last ja 2 saatjat) liiklemine madala liiklussagedusega teedel. Eesõigus ristmiku ületamisel ja õige asukoht teel pöörde ajal, õige kiiruse valik erinevates oludes, vasakpöörde ja ümberpöike harjutamine sh miks on ohutum neid manöövreid vältida. Ohutuma teekonna valik.	Lepitakse kokku grupis liikumise reeglid, märguanded ja tegutsemine võimaliku kukkumise korral. Sõidu harjutamine liikluses: lubatud max 5 õpilast grupis ja vähemalt 2 saatjat. Jalgratturi õppevideo: <u>sõitmine väikese liiklussagedusega teel</u> Liikluses läbiviidavates tundides on kõikidel grupis liikujatel helkurvestid kohustuslikud. 5. tund marsruut on parempöõretega (väldime tee paremast äärest väljasõitu). 6. tund sisaldab ka ristmikel liiklemist ning vasakpöördeid. Keskendutakse eesõigusele ja asukohale teel manöövrite ajal (ei õpilane ei satuks pöörde lõpus vastassuunavööndisse).	Õpilane oskab liikuda grupis ja hoida tähelepanu liikluses (kõik suunad), teel õigesti paikneda, oludele sobivat sõidukiirust valida, anda õigeid ja õigeaegseid märguandeid, järgida eesõigust ristmikel ja erinevatel teeületuskohtades (sh reguleerija ja liikluskorraldusvahendite järgimine), arvestada jalakäijatega ja tagada nende ohutus, sooritada pöördeid ilma vastassuunda sõitmata, valida ohutum teekond sh teeületus ja võimalusel vältida vasak- või tagasipööret, õigeaegselt aeglustada peatumiseks ning ohutult sõidukit parkida.

32. 11.06 1 ak. t	Jalgratturi sõidueksam I järk: sõidueksam kooli õues (koridor, slaalom, kaheksa – järjekord ei ole määratud) II järk: Sõidueksam imiteeritud liiklusega väljakul.	I järk: õpilane paneb pähe kiivri ning vajadusel reguleerib, seejärel viib iseseisvalt läbi jalgratta kontrolli (pidurite kontroll, helkurid, tuled, kell töökorras). Õpilasel on platsiharjutuste läbimiseks aega kuni 10 min. Lubatud on 2 katset. II järk: Pärast I järgu läbimist lubatakse II järku. 15-25 min lapse kohta imiteeritud liiklusega platsil või sõit madala liiklusega teedel.	Õpilane sooritab sõidueksami I ja II järgu, talle antakse eksamikomisjoni otsusega jalgratta juhtimisõigus ning väljastatakse jalgrattajuhiluba.
-------------------------	--	--	--